

1964

John I Bertine †

Een Amsterdammer die Nijmegenaar werd

John Bertine had al veel beleefd toen hij in Nijmegen neerstreek. Hij werd geboren in Amsterdam, maar groeide op in Kampen. Vanaf 1948 leerde hij bij een patroon aan de Heiligeweg in Amsterdam het kappersvak. In 1950 trok hij naar Parijs om echt 'coiffeur' te worden. Na zijn opleiding monsterde hij in 1951 op de Rijndam om cruise-gangers van een passend kapsel te voorzien. Na 3 jaar heen en weer varen naar Amerika keerde de chef-kapper terug naar Amsterdam. Zijn huwelijk met Bep Ruiten in 1957 viel samen met de zoektocht naar een eigen bedrijf. Het jonge paar koos na een tip van Oom Martin de Groot voor Nijmegen. De wederopbouw bood jonge ondernemers volop kansen. John van 't Veen begon in de Stikke Hezelstraat onder een artiestennaam: John Bertine. Met de voornaam van zijn vrouw gaf hij zijn zaak een Franse uitstraling. Vernieuwing, verfraaiing en uitbreiding brachten John naar de Augustijnenstraat, Grote Markt, en Plein 1944. De binnenstad wekte John's interesse voor Nijmegen. Zijn buurman Nico I (Grijpink) - eerste Stadsprins en latere Grootvorst - haalde John naar de Blauwe Schuit en had in 1964 ook de hand in zijn verkiezing tot Prins John I. John had van jongs af een grote belangstelling voor andere mensen en dingen, feestelijk maar ook zakelijk. Hij kon vergaderen en feest maken. Toen vriend Nico I op het idee kwam deelnemers en kijkers van de Vierdaagse vertier te bezorgen, was hij meteen van de partij. Met Charles de Mari maakten zij andere ondernemers enthousiast, met als resultaat dat Nijmegen in 1970 de eerste Zomerfeesten beleefde. Het eerste programma was bescheiden, de medewerking van gemeente en KNBLO nog aarzelend. Maar het begin was er. De eerste editie werd gevolgd door een ongebroken reeks Zomerfeesten, tot 1979 onder leiding van Nico I, daarna onder voorzitterschap van John, die uitgroeide tot de grote gangmaker. Hij wist zich gesteund door de Burgemeesters de Graaf, Hermsen en Dales. Ook de horeca steunde hem na schermutselingen met kritische uitbaters. John en zijn vrienden stelden de precariorechten veilig, en wierven veel sponsors. De Zomerfeesten moesten gratis blijven. John leidde het ACBN met als harde kern zijn zakenvrienden Ger Leenders, Herman Bertels, Frans Grootaarts,

John had van jongs af een grote belangstelling voor andere mensen en dingen, feestelijk maar ook zakelijk. Hij kon vergaderen en feest maken. Toen vriend Nico I op het idee kwam deelnemers en kijkers van de Vierdaagse vertier te bezorgen, was hij meteen van de partij. Met Charles de Mari maakten zij andere ondernemers enthousiast, met als resultaat dat Nijmegen in 1970 de eerste Zomerfeesten beleefde. Het eerste programma was bescheiden, de medewerking van gemeente en KNBLO nog aarzelend. Maar het begin was er. De eerste editie werd gevolgd door een ongebroken reeks Zomerfeesten, tot 1979 onder leiding van Nico I, daarna onder voorzitterschap van John, die uitgroeide tot de grote gangmaker. Hij wist zich gesteund door de Burgemeesters de Graaf, Hermsen en Dales. Ook de horeca steunde hem na schermutselingen met kritische uitbaters. John en zijn vrienden stelden de precariorechten veilig, en wierven veel sponsors. De Zomerfeesten moesten gratis blijven. John leidde het ACBN met als harde kern zijn zakenvrienden Ger Leenders, Herman Bertels, Frans Grootaarts,

Op de heuvel bij het Valkhof wordt in 1964 een bloemenklok onthuld. De nieuwe wijk Neerbosch-oost komt tot ontwikkeling. De nieuwbouw van de Katholieke Universiteit op en naast Heyendaal vordert gestaag, maar het befaamde spoorbruggetje in de Driehuizerweg valt onder de slopershamer.

Ruud Pluymen en Gerard van Groningen tot zijn plotselinge overlijden op 20 juni 1990. Een hartaanval tijdens een bespreking met een sponsor maakte een vroegtijdig einde aan het leven van de man, die inzet paarde aan creativiteit, vriendschap aan spontaniteit, organisatietalent aan werfkracht.

Van Nijmegenaar tot Knotsenburger

John Bertine bleef zijn carnavalsvrienden even trouw als de vele Nijmegenaren, die hij voor zijn activiteiten had gestrikt. Als ex-prins John I was hij medeoprichter van het Prinsenconvent. De leden zijn herkenbaar aan een gouden schaartje, dat John I in veelvoud tevoorschijn toverde, met een gek verhaal over menselijke haartjes, toen de exen zich afvroegen waarom John tijdens de installatie van jeugdprins Oscar even naar zijn zaak moest. Toen Dick I en Ad I na een bezoek aan Siegburg het idee opperden ook in Nijmegen een Herenzitting te organiseren, meldde John zich meteen voor de organisatie. Gevolg: een Herenzitting in 1986, begin van een nieuwe traditie. Initiator, praatpaal, ideeënman, sponsorwerver, taakverdeler: John Bertine verenigde al die kwaliteiten, inclusief die van een lastpak, wanneer hij zijn zin niet meteen kreeg. Hij plaatste zijn omgeving vaker voor verrassingen, vooral wanneer hij tijdens de (toen) traditionele busreis van de exen op carnavalszondag zoek raakte. Tijdelijk, want John I kwam altijd boven water, met nieuwe ontdekkingen en verhalen. Hij was een vindingrijk en doortastend man, een bijzonder mens, die te intens heeft geleefd, overdag maar ook 's nachts. Zijn kapperszaak, voortgezet door zijn zonen, is een begrip geworden, net als de Zomerfeesten, die de Nijmeegse Vierdaagse nog meer glans hebben

gegeven. Het zijn blijvende verdiensten van een Amsterdammer, die Nijmegenaar en Knotsenburger werd. Zijn familie en zijn vrienden hebben John begraven op de Heilig Landstichting, onder een oude boom, die volop beschutting geeft aan de man, die in zijn brede leven geen rust kende. (Uit een bijdrage van Ad Lansink aan het Biografisch Woordenboek Gelderland, deel II, 2000.)

John Bertine even zelf in het spotlicht; Bij de Waal in Vlammen met Ruud en Ria Lubbers en Ien Dales

John I: bijna alles kunner

De Nijmeegse Zomerfeesten waren John's lust en leven, voor en achter de schermen. Hij kende de artisten even goed als de belichters en podiumbouwers. Zijn alom tegenwoordigheid maakte, dat niemand om hem heen kon, zelfs de premier niet. Ruud Lubbers gaf graag gehoor aan John's uitnodiging om bij de de 20 editie van de Zomerfeesten 'de Waal in Vlammen' te zien. Het gezelschap - Ria Lubbers en burgemeester Ien Dales waren natuurlijk ook van de partij - laat zich door goochelaars (niet?) in de boot nemen.

John Bertine was tijdens de carnavalsdagen meestal te vinden op de Grote Markt, vaak met 'lotgenoten' zoals Ad I en Dick I

Prinses Irene wordt katholiek: op 29 april 1964 treedt zij in Rome in het huwelijk met Don Carlos de Bourbon Parma. Ook Prinses Beatrix haalt de krant: Claus van Amsberg komt in beeld. Binnen een maand worden 100.000 exemplaren van 'Ik, Jan Cremer' verkocht. De Beatles treden op in Blokker.